

Secretariaat:
Antonio Vivaldistraat 2, 1083 GR Amsterdam
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam

T +31(0)20 301 03 91
secretariaat@rjnet.nl
www.rjnet.nl

Werkplan 2021 – 2022

1. Inleiding

1.1. Algemeen

De Raad voor de Jaarverslaggeving (hierna: RJ) publiceert jaarlijks de RJ-bundels ‘Richtlijnen voor de jaarverslaggeving’ (hierna: Richtlijnen) voor middelgrote en grote rechtspersonen (RJ-bundel) en voor micro- en kleine rechtspersonen (RJK-bundel). Daarnaast worden gedurende het jaar RJ-Uitingen gepubliceerd. Tevens brengt de RJ gevraagd en ongevraagd advies uit aan overheden en andere regelgevende instanties. De RJ reageert op discussion papers en (wijzigings)voorstellen inzake IFRS van de IASB (International Accounting Standard Board). Tevens participeert de RJ in de Board en overige (overleg) organen van EFRAG (European Financial Reporting Advisory Group).

1.2. Werkplan 2021-2022

Dit werkplan geeft primair een overzicht van de onderwerpen waaraan de RJ, naar verwachting, in de periode van augustus 2021 t/m juli 2022 zal werken. Met het oog op de publicatie van de RJ-bundels in het midden van het kalenderjaar (september) is voor de uitvoering van de werkzaamheden in feite sprake van een gebroken verslagjaar. Het werkplan sluit hierop aan. Waar nodig of mogelijk wordt in het werkplan ook aandacht geschonken aan de verwachte werkzaamheden in de 2^e helft van 2022.

1.3. Strategie

De RJ stelt zich periodiek de vraag welke stappen nodig zijn om zo goed mogelijk bij te dragen aan de kwaliteit van de externe verslaggeving in Nederland. In het najaar van 2021 zal de RJ een aparte bijeenkomst houden om de strategie te bespreken. In deze strategiesessie zullen de (verwachte) ontwikkelingen in verslaggeving, met name op het gebied van duurzaamheidsverslaggeving, aan de orde komen alsmede een mogelijke herijking van de (toekomstige) strategie.

1.4. Actuele ontwikkeling: duurzaamheidsverslaggeving

In april 2021 is door de Europese Commissie een voorstel voor nieuwe EU-richtlijn corporate sustainability reporting (hierna: EU CSRD) gepubliceerd. Hiermee zal een wettelijk verplichte *duurzaamheidsrapportage* worden geïntroduceerd. Het voorstel is dat binnen de EU alle grote ondernemingen én alle ondernemingen met een beursnotering aan een gereguleerde markt (hierna: beursvennootschappen), behalve micro-entiteiten, verplicht worden een duurzaamheidsrapport toe te voegen aan het bestuursverslag. Er worden daartoe binnen de EU standaarden ontwikkeld waar dit duurzaamheidsverslag aan zal moeten voldoen. Aan EFRAG is verzocht de ontwikkeling van deze EU standaarden te coördineren. De beoogde inwerkingtreding van deze nieuwe wetgeving en ontwikkeling van deze EU-standaarden is snel: vanaf boekjaar 2023 zouden grote rechtspersonen en -beursvennootschappen en vanaf 2026 kleine/middelgrote beursvennootschappen een op EU-standaarden gebaseerde duurzaamheidsrapportage moeten opnemen in het bestuursverslag. Dit duurzaamheidsverslag zal ook via tagging/taxonomie elektronisch moeten worden gedeponereerd en voorzien van een ‘limited assurance’ verklaring van een onafhankelijke assurance provider.

Als gevolg van de in de EU CSRD voorgestelde opname van duurzaamheidsrapportages in het bestuursverslag ontstaat ook een directe relatie met de (huidige) RJ-werkzaamheden. De ontwikkeling van EU-standaarden voor duurzaamheidsrapportage zal grotendeels plaatsvinden door en via EFRAG. De RJ is sinds vele jaren direct betrokken bij EFRAG, waardoor de RJ als geen ander in de gelegenheid om vanuit Nederlands perspectief een gecoördineerde bijdrage aan en invloed op de werkzaamheden van EFRAG te leveren.

Mede gezien de (huidige) rol van de RJ, zowel in Nederland als bij EFRAG, is het zeer belangrijk om één orgaan te hebben dat zich als Nederlandse ‘standardsetter’ zal richten op de samenhang tussen alle onderdelen van jaarverslaggeving: zowel de (richtlijnen voor de) jaarrekening als het bestuursverslag/duurzaamheidsrapportage. Dit is essentieel om de connectiviteit en de integratie tussen de (diverse) onderdelen van jaarstukken te bewaken. De RJ zal in deze rol relevant kunnen blijven, in brede zin, op het gebied van jaarverslaggeving, ook indien verwacht wordt dat de focus en aandacht gedeeltelijk zal verschuiven van (financiële informatie in) de jaarrekening naar (niet-financiële informatie in) het bestuursverslag/duurzaamheidsrapport en naar (bevordering van) de connectiviteit tussen deze onderdelen. De werkzaamheden bij EFRAG en daarmee ook de betrokkenheid van de RJ zijn inmiddels opgestart en zullen in de loop van 2021 intensiever worden. Door de RJ is in 2021 een specifieke stuurgroep ingesteld en zal in het najaar van 2021 een aparte RJ-werkgroep worden ingesteld die zich richt op duurzaamheidsverslaggeving. De nadere uitwerking daarvan is nog niet opgenomen in dit werkplan, mede omdat dit afhankelijk zal zijn van de beraadslagingen binnen de RJ en (door de nog te benoemen leden van de) RJ-werkgroep.

Bijna tegelijkertijd met bovengenoemde Europese voorstellen inzake de EU CSRD en EU-standaarden zijn er tevens in internationaal verband, door de IFRS Foundation, voorstellen gedaan. Voorgesteld is om naast de IASB (International Accounting Standards Board), zoals verantwoordelijk voor IFRS, een nieuwe aparte ISSB (International Sustainability Standards Board) op te richten voor ontwikkeling van internationale sustainability standaarden. Naar verwachting zal deze ISSB in het najaar van 2021 worden opgericht en met haar activiteiten aanvangen.

De RJ zal zich bezig houden met beïnvloeding van regelgeving op EU-niveau en de standard-setting bij EFRAG en ISSB. Daarnaast zal de RJ de implementatie van duurzaamheidsverslaggeving in Nederland faciliteren, onder meer door informatie te verstrekken aan de Nederlandse verslaggevingspraktijk en betrokkenen. De RJ heeft niet de ambitie om zelf ‘eigen’ RJ-duurzaamheidsrichtlijnen, die verder gaan dan de EU- of ISSB-standaarden, te ontwikkelen.

2. Werkzaamheden

2.1 Beïnvloeden van IFRS- en EU-ontwikkelingen

Om zeker te stellen dat Nederlandse opvattingen over kwalitatief hoogwaardige verslaggeving ook internationaal bekend zijn, en de belangen van alle partijen (stakeholders) bij de totstandkoming van internationale verslaggevingsregels worden betrokken, participeert de RJ in de consultatieprocessen van de IASB en EFRAG. De RJ levert, zowel rechtstreeks als in reactie op conceptcommentaren van EFRAG, commentaar op Discussion Papers, Exposure Drafts en andere (“due process”) documenten van de IASB. Daarbij brengt de RJ wel een zekere priorisering aan, waarbij primair op voor de Nederlandse praktijk relevante IASB-ontwikkelingen wordt gereageerd. De RJ participeert in en geeft ook een financiële bijdrage aan EFRAG, de RJ-voorzitter heeft een zetel in de EFRAG-Board. De RJ neemt in EFRAG deel aan de periodieke vergaderingen, waaronder die van het Consultative Forum of Standard Setters (CFSS). Daarnaast neemt de RJ-voorzitter deel aan de jaarlijkse World Standard Setters (WSS) meeting van de IASB en bijeenkomsten van de International Federation of Accounting Standard Setters (IFASS). Tevens zijn enkele RJ-betrokkenen - raadsleden, waarnemers, stafleden en/of secretariaatsmedewerkers - actief in werkgroepen van de EFRAG en/of de IASB. In aanvulling daarop zijn er ook diverse rechtstreekse contacten met de IASB en EFRAG. Voor de betrokkenheid van de RJ inzake duurzaamheidsverslaggeving wordt verwezen naar paragraaf 1.4.

2.2 RJ-staf

De Richtlijnen worden geactualiseerd indien en voor zover daarvoor aanleiding is, bijvoorbeeld vanwege wetgeving, nationale dan wel internationale ontwikkelingen of op grond van ontvangen commentaren op (ontwerp-)Richtlijnen. De algemene doelstelling is om nieuwe en/of wijzigingen in (ontwerp-)Richtlijnen eenvoudiger en begrijpelijker te formuleren. Daarbij wordt belangrijke ondersteuning geleverd door de RJ-staf. De RJ-staf heeft voor de periode 2021-2022 de volgende planning (in hoofdlijnen):

- Het voorbereiden van een RJ-Uiting met betrekking tot Richtlijn 260 'Verwerking van resultaten op intercompany-transacties in de jaarrekening'. Een nieuwe structuur wordt voorgesteld voor een beter leesbaar/toegankelijker Richtlijn 260. Daarnaast worden enkele inhoudelijke wijzigingen voorgesteld.
- Het voorbereiden van een RJ-Uiting inzake de verwerking van (kosten van) groot onderhoud in Richtlijn 212 'Materiële vaste activa'.
- Het voorbereiden van een RJ-Uiting inzake de verwerking van inkoop van eigen aandelen in de enkelvoudig jaarrekening (RJ 240).
- Een analyse van de mogelijke impact van het gewijzigde IFRS Conceptual Framework (2018) op het Stramien (RJ 930), mede omdat dit Stramien een vertaling betreft van het oorspronkelijke IASC Conceptual Framework (uit 1989).
- Een analyse van het onderscheid tussen subsidies en baten met een bijzondere bestemming (RJ 640 en RJ 650).
- Het analyseren van en voorbereiden reactie op een NBA-brief inzake transparante verslaggeving (going concern).
- Het voorbereiden van commentaarbrieven aan de IASB en EFRAG. De agenda van de IASB bevat voor het komend jaar diverse projecten. Voor de RJ-werkzaamheden die daaruit voortvloeien wordt verwezen naar bijlage 1.

2.3 RJ-werkgroepen

Voor een aantal sectoren en bedrijfstakken heeft de RJ aparte Richtlijnen ontwikkeld die een aanvulling zijn op de algemene verslaggevingsregels. Wegens de specifieke omstandigheden in dergelijke sectoren, vaak met bijzondere wetgeving naast of in aanvulling op Titel 9 Boek 2 BW, zijn deze Richtlijnen op sommige punten meer gedetailleerd of afwijkend van andere hoofdstukken in de RJ-bundel. Bij de ontwikkeling en aanpassing van deze sectorspecifieke Richtlijnen wordt gebruik gemaakt van RJ-werkgroepen waarin deskundigen uit de sector zitting hebben, met ondersteuning van een lid van de RJ-Staf alsmede soms van een RJ-lid. Tevens wordt in dit kader overlegd met de betrokken ministeries of (toezichhoudende) instanties. Ook voor deze sectorspecifieke Richtlijnen ligt de eindverantwoordelijkheid bij de RJ. De RJ-werkgroepen hebben voor de periode 2021-2022 de planning (in hoofdlijnen):

- De werkgroep Banken zal nader beoordelen of behoefte is aan aanpassing in Richtlijn 600 Banken met betrekking tot alternatieve prestatie maatstaven.
- De werkgroep Beleggingsentiteiten monitort de actuele ontwikkelingen, onder meer rondom paraplufondsen, en verwacht wijzigingsvoorstellen in hoofdstuk 615 voor RJ-bundel 2022.
- De werkgroep Jaarverslag/Corporate governance richt zich op aanbevelingen met betrekking tot beloningstransparantie, streefcijferregeling, beloningsverhoudingen en internationale ontwikkelingen, waaronder duurzaamheidsrapportage, in relatie tot Richtlijn 400 en/of hoofdstuk 920 *Handreiking maatschappelijke verslaggeving*.

- De werkgroep Financiële Instrumenten zal een RJ-uiting voorbereiden inzake specifieke bepalingen omtrent preferente aandelen.
- De werkgroep Fondswervende Organisaties zal een analyse verrichten op mogelijke verschillen tussen Richtlijn 650 (RJ-bundel) en Hoofdstuk C1 (RJK-bundel).
- De werkgroep Internationale Verslaggeving volgt de internationale ontwikkelingen en zal reacties voorbereiden indien gewenst.
- De werkgroep Insurance zal zich richten op de implementatie van IFRS 17 en de impact daarvan op (niet-) uitkeerbare reserves. De werkgroep verwacht hiervoor ook wijzigingsvoorstellen in de RJ-bundel 2022.
- De werkgroep Leases volgt de actuele ontwikkelingen, zal reacties voorbereiden indien gewenst en zal de keuze om de gewijzigde internationale lease-standaard (IFRS 16) niet over te nemen in hoofdstuk 292 evalueren.
- De werkgroep MKB zal een mogelijke aanpassing of actualisering van de RJK-bundel (Richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen) voorbereiden.
- De werkgroep Onderwijs zal de specifieke discussies in de sector, zoals bijvoorbeeld verwerking van groot onderhoud, monitoren en indien gewenst reacties voorbereiden..
- De werkgroep Pensioenfondsen en Premiepensioeninstellingen heeft veel aandacht voor het pensioenakkoord en verwacht dat dit mogelijk zal leiden tot wijzigingen in hoofdstuk(ken) in de RJ-bundel 2022 of 2023.
- De werkgroep Pensioenen houdt ook de ontwikkelingen rondom het nieuwe pensioenakkoord in de gaten. Tevens zal worden beoordeeld of een aanpassing in de Richtlijnen naar aanleiding van IASB ontwikkelingen (IFRIC Agenda Decision) aan de orde en/of gewenst kan zijn.
- De werkgroep Toegelaten instellingen Volkshuisvesting volgt onder meer de ontwikkelingen rondom de nieuwe obligo-verplichting voor woningcorporaties, die voortkomt vanuit het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.
- De werkgroep Zorginstellingen zal de ontwikkelingen in de aankomende regelgeving in de zorgsector monitoren en tekstvoorstellen en/of een RJ-Uiting voorbereiden.

De uitwerking van het bovengenoemde pensioenakkoord zal mogelijk consequenties kunnen hebben voor diverse hoofdstukken in de RJ-bundel, zodat voor de coördinatie van dit onderwerp bij de diverse RJ- werkgroepen ook een rol kan zijn weggelegd voor de (leden van de) RJ-staf.

2.4 Bijzondere werkzaamheden: RJ-werkgroep NT (Ministerie van Economische Zaken en Klimaat)

Sinds 2016 voert de RJ op verzoek van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK), werkzaamheden uit in het kader van het beoordelen van de Nederlandse taxonomie (NT) voor Extensible Business Reporting Language (XBRL/SBR) in relatie tot de Richtlijnen. De afspraken hierover werden vastgelegd in een convenant tussen de RJ en het Ministerie van EZK. Door de RJ is in 2016 een werkgroep NT gevormd met deskundigen gespecialiseerd op dit SBR-gebied en actief bij diverse accountantskantoren. De activiteiten van de leden van de werkgroep NT worden verricht op verzoek van en specifiek gesubsidieerd door het Ministerie van EZK. De werkgroep NT rapporteert haar bevindingen aan de RJ, waarna deze worden verstrekt aan het Ministerie van EZK. Medio 2021 gaat de NT-werkgroep verder met haar werkzaamheden op basis van het convenant met EZK. De RJ zal eind 2021 evalueren of de werkzaamheden van de werkgroep NT in voldoende mate bijdragen aan de realisatie van de strategie van de RJ en of voortzetting van de afspraken met EZK wenselijk is.

2.5 Schematische Planning 2021-2022

Een overzicht van de voornaamste projecten die uit de hiervoor genoemde werkzaamheden voortvloeien is opgenomen in bijlage 1. De tijdsplanning is voor een deel mede afhankelijk van de momenten waarop verzoeken voor commentaar door overheden, de IASB en/of EFRAG worden gepubliceerd en kan derhalve periodiek veranderen.

3. Communicatie

3.1 Algemeen

De RJ hecht groot belang aan een goede communicatie en overleg met belanghebbenden en belangstellenden over ontwikkelingen op het gebied van jaarverslaggeving en aan een goede toegankelijkheid van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. De RJ-website is hierbij een belangrijk communicatiemiddel. In het kader van communicatie zijn de volgende activiteiten van belang:

Bijeenkomsten	De RJ organiseert afhankelijk van nationale of internationale ontwikkelingen openbare discussiebijeenkomsten (outreaches) over actuele onderwerpen. Dit kunnen onder meer ontwikkelingen in Nederland of EU op het gebied van verslaggeving zijn, ontwikkelingen in IFRS en/of in de Richtlijnen zelf.
Publicatie Richtlijnen en RJ-Uitingen	Jaarlijks wordt in september de jaareditie van de RJ-bundel en RJK-bundel gepubliceerd. RJ-Uitingen worden, indien nodig, gedurende het jaar uitgebracht en op de RJ-website gepubliceerd.
Digitale publicatie van de Richtlijnen	Naast publicatie van de bundels in boekvorm door Wolters Kluwer, zijn de Richtlijnen ook in digitale vorm via een Wolters Kluwer-abonnement beschikbaar. Tevens is er een RJ-app.
Website	Op de RJ-website wordt onder meer informatie over de organisatie, RJ-Uitingen en nieuwsberichten opgenomen.
LinkedIn	RJ-Uitingen en belangrijke nieuwsberichten worden na plaatsing op de RJ-website ook op de LinkedIn-pagina van de RJ doorgeplaatst.
Publiciteit / Media	Naast publicatie op de RJ-website hecht de RJ belang aan publiciteit via andere media. Afhankelijk van ontwikkelingen zal de RJ deze media actief benaderen, bijvoorbeeld rondom de jaarlijkse publicatie van de RJ-bundels, RJ-Uitingen of openbare bijeenkomsten. Ook zal de RJ evalueren op welke wijze meer transparantie kan worden gegeven over de RJ-werkzaamheden, waaronder over de verwerking van door derden ingediende commentaren op RJ-bundels of RJ-Uitingen.
Nieuwsbrief	Sinds 2020 heeft de RJ een nieuwsbrief. Deze RJ-nieuwsbrief brengt geïnteresseerden op de hoogte van nieuws of wetenswaardigheden rond de werkzaamheden van de RJ. De nieuwsbrief wordt onder meer verstuurd bij het uitkomen van een nieuwe RJ-Uiting of ander belangrijk nieuws, waaronder een Outreach of ander RJ-event.

Door en onder verantwoordelijkheid van Wolters Kluwer wordt sinds 2019 een Engelstalige versie van de RJ-bundel uitgebracht. Dit betreft géén officiële uitgave van de (Nederlandstalige) RJ-bundel maar een Engelse vertaling welke alleen digitaal beschikbaar is (geen gedrukte versie). Er is periodiek overleg met uitgever Wolters Kluwer, waarin ook gebruik en jaarlijkse update van de RJ-bundel (en de Engelse vertaling daarvan) aan de orde komt. Daarnaast zal het streven van de RJ naar een verdere digitalisering en/of betere digitale bereikbaarheid van de RJ-bundel en RJK-bundel, evenals de daarin opgenomen bijlagen (handreikingen, wetteksten), worden besproken met uitgever Wolters Kluwer.

3.2. Overige contacten

In aanvulling op de hiervoor reeds beschreven contacten nodigt de RJ regelmatig gasten uit voor een gedachtewisseling in een RJ-vergadering.

Waarnemers van het Ministeries van Veiligheid en Justitie, het Ministerie van Financiën, de Autoriteit Financiële Markten, VNO-NCW/MKB-Nederland, NBA en gebruikers (CFA Society VBA) zijn aanwezig bij de vergaderingen van de RJ.

Met de Autoriteit Financiële Markten wordt periodiek overlegd over ontwikkelingen in externe verslaggeving en/of (Europese) regelgeving dan wel gemeenschappelijke belangen.